

Mélyen Tisztelt Kazinczy Uram!

Bár földi létünk ugyanazon időben eltöltött évei alatt, fiatal koromtól fogva nem jutott alkalmam levelezésnek útján megismerkednem Önnel, anyanyelvünk megújításának ékes képviselőjével, kit az utókor is nemes egyszerűséggel csak „Mesterként” emlegetett, itt a Mennyeszág ölébe kegyelmezésében oldódva, hová a gondviselő Teremtő emelt minket, Kazinczy uram az egyik felhőn ülve, én a másikon, látáskodtam tollat ragadni, hogy megörökíthassam vissza emlékeztetéseimet berteiről, melyek miliója e paradicsom előszobájának is bátran nevezhető.

Mint azt talán belki szemével innen fölről is látható, alldói tevékenységen gyümölcsöző a XIX. század derekán beírt. Ama elismerésen túl, mely minden írónak kőn áhított vágya, jóvedelméből valóra válthattuk az én egyetlen színeszónómmal, drága jobbké fellemmel, Dézival régóta szöröggetett álmunkat: nyaralót várva vártunk a Svábhegyen. Páratlanságát ekkor még inkább csak a bejzeletünk szülte. A telek gaszban fúldobott, elhagyatottan gondozatlanul várt, hogy sorra fordulást vegyen. A két kezünk munkáját és botanikai ismereteimet dicseri, hogy az ekkor bá-bánpaként működő területen mintaiszték börtet alakíthattunk ki.

Büszkség töltötte el bellemet, mikor arra gondoltam, hogy a megannyi virág a kényszerű anyját adó fák, minden új élet kapta szorgos kitartásom eredménye. Köztünk száva, Tisztelt Uram – megengedi e megrövidítést: Irókollegám? – ha kétszázötven év közötti esztendőnként egyetlen művet válasszhatunk, mindenké között.

kiemelkedne ez a park. Janus Pannonius mandulafaja sem rúgott volna sebben a Hesperidák kertjében, épp így a rózsám sem égrenék ily tűzvörösen Buda bárnagy szegletében, töviseit szét komolyba burkolva, csak a gyönyörködési köntörelben ragyogva. (Judom, Kazinczy úrnak is az őrökünk maradi nyelvtanának a jót most eszébe, de vigasztalja az idő megvilágosodást hozó igazsága!) Ha már ily kedvemben vagyok, hogy megidézem előttem sellenét, némi komédiával fűszerezve úgy is szólhatnék, ha aszaji káposztáram hullott volna csupán, mint az öreg Petrovicsnak a tudományokéit, hiszen, ma nem volnék az aki még holtában sem bír megmaradni egy ültő helyében. Míg rózsám közt sétáltam álmatlan nyári éjszakákon, két nagy szellemet láttam bennük: „március idusának Cetrudisát” (hajh, bár legyint nézhetünk volna végig a forradalmi hangulat hevében a Bánk Bánt, most két zárjel között magyarázat nélkül hagyhatnám itt e metaforát), illde minden süren maradt papírt, min tolllegyem tintáját Várpáthy Zoltán és Beradlay Richard megalkotásán hagyta szórakodni.

Nekem elhiheti, a nagyvárostól távol, mintha másik galaxisban eltem volna a gyümölcsösben, szőlőtőkéim között. Bántotta alkalmat a kedvenet, ha a társaság raja a belső énemnél is hangosabb volt, ha már szívem libtétését sem hallhatom. Hogy biztos védelmet nyújthassak magamnak és belső világommal revelt ültetvényeimnek, első teendőim között a villám bőrnyakát, a vállal szembeni védelem jegyében változatos falkával vettem körül. Kedvencem a hár. Épp ezért kapott helyet három fajta is. Aztán juhar, vadgesztenye, mely ősszel pompázott a legnagyobb.

síneavallékdon. Emlétre méltó még a dícs. Ha bármilyen bűn
gyötört, levek engedte fájdalomnak. Ciszternákat is építettem, hogy
az erővel szorgalmat állítsam.

Leírhatom, mégis tudom és érem, minden látható volt Isten tenger-
séről is, hogy valóban e kertet, egyik kezében kapdval, másikban
tollal, de a jóvá nemzedékek valamit zálogul hagyva, a kora
kannára műveltem. Ha fejbe ötlötök új történetek, karakterek
mint tanító célból, elgondolkodtatni kívánó szócsoveim, mint
ajándékát a gyermek, végzetten bontogattam a terasok között
bolyongva. Itt exstetlek győkeket fél műveim, melyekben többek
között emléket állítottam szabadságharcunknak, a bátor ifjak-
nak, hisz én is egy voltam közülük, és ha szabad most szerény-
séggem láttatni szeretném: mint Midász király, Tímár Mihálytól
egyszerű életet át az érzék, milyen, mikor arannyá válik a kez
alatt minden amihez hozzáérsz.

Nem véletlenül említettem Tímár Mihályt ezen hasonlat
kapcsán. „Az arany ember” című regényem a maga romanti-
kus vonásaiban a Serki szigetével körvonalazza sváblegyi villán
környezetének báját, a teljes nyugalmat, a béke szigetet, ahol hűre
vannak a bűnözésnek, a rosszindulatnak, a kapitalizmus korcso-
lási ösztönzésének, a politika bűzös veremének, mely Habsburg el-
nyomóink által még magyar és magyar között is gyűlöletet szított.
A kertem és a Serki szigete annak a Magyar Királyságnak az
ideáljai voltak, melyet hiszem, hogy mindketten felfedhetet-
lenül barcoltuk. Annak örültem volna a legjobban, ha testem
is e földben nyugodhatott volna örökre, nagy kár, hogy ebben
már helyettem döntöttek az ottmaradtak.

Bár messze nem hagyott Kisbányáskodhoz (az új szob-
kötés napján Széplakhoz - milyen keséren ceng!) hasonló
mély nyomot a szellemi központok dícsaró szobájában a művészek
világát és szeretteiket mindig nagy örömmel fogadtam nyaralóm
kapujában. Sokszor elcsomoritott a tény, hogy éppen Önt, a kassai
irodalmi élet legfőbb szervezőjét nem láthattam oda vendégül.
Mint ahogy én sem kaphattam meghívást a Hegyköz dobogó
szívében, életem és irakom lángjaként lobogó Széplakomra,
valamint a somorédi régióban lévő Sátoralfajhelyre, hogy
személyesen értekezvény „főjt, a föld” a newret épülésére,
elkeink gyűjtésére fordítsunk.

Igyekszem kassai kezet adni levelemnek, de úgy hiszem ha
zárt gondolatnak még van helye, a következő legyen: megérti li-
veletij most enél az égi felkötél úgy látom, maradandót al-
kottam. Lehet-e annál meghatóbb mint hogy engem jénei Mór „Könd-
rom gyermekét” ekkora kultúra övezze? Vessémből az utolsó
módotanig újra megörizni kíván, madárparkot alakítanak ki,
földmest gondoskodik még az újabb tulajdonos, bizonyos Steindl
villa-ját is megértik a pusztulástól. Földi időszámítás me-
rint éppen 200 éve jöttem a világra, s mégsem merültek fe-
ledésbe sem a Baradlay - fivérek sem Brázovicsék, de még a
Mayer - lányok sem.

Örömtől várom válaszát, s kíváncsian fogok végigkísérni azt
sorra halmozva Széplakom általam sem ismert fejezeteiről. A
keztől se feledkezzen meg!

Személyes tisztelettel: jénei Mór

Delt: Mennyország, 2025. szeptember 29.

Nemes Jelku Jókai Uram!

"Sedj! o ki vagy, elmondom. - Ne tovább! ismerlek egészen." - erre sorjútott most eszembe Jókairól, az "irdekedelemtől" - hian tisztelői így tartják számon -; ahogy papírúton át szolt korom, ismerősök emléke. Levelek, melyben kérésről az eddákánál is szelteket hallat, egészen mely nyomot hagyott bennem.

Nem véletlen hogy "nemes" jelzővel illetem Önt. Mint egy jóbor, méltósággal iszik számban Jókai a Svábhegyen. Amit mondanék elején bízogerni ellenem: fájdalmasan osztom a sorkegyetlenje, hogy én még ellenben sem hallgattam annyit "Kondom gyermekeiről", mint "Kondom gyermeke" személynél és nyelvével a munkásságáról. Jókai arultam volna, ha a töviseket nem gúttatja eszembe, kéir lenne több szót fészélni a nyelvet olt nyitok szexhadára.

Meg kell hagyni: kritikai értéket csak hivalkozó időosztásnál felül, mely a Mennyország ezen felhőjén biztosan földre eselkeli. Ha már ilyen kíváncsian váro, mit eselletek Székelyomról o ketemről kíváltképp, tevékenységem helyével nem is utatodom, tájékozottágra mindent előrel. Vindióként a ma moderenbe Sárospatakra igyekezőn föl-fölcsillant a szemem egy domboskán Bodnyárcsá szívében. Elhatároztam hogy egyszer itt fogok letelepedni, családát alapítani o percz hasonlóan az ön villájához:

kertet fogok nevelni. Ekkor még nem sejtettem, hogy valaha itt lesz majd irodalmi életünk, nyelveművelő bildetésünk szépművi központja.

Azóta azon ügy akadt, itt rögzülhetett a reformkor szavának kezdete. Ha én elnézők lehetünk szerénytelenségem miatt, kadd ragadjam meg a pillanatot hogy egyben landócsónak kiérkezik ama szavakéntem révén, melyből Kisbányáska Székhely lett. Gondoljon bele, kedves főkai uram, mennyire jobban illik nyelvünk természetéhez Székhely mint Kisbányáska! A lány, cöngőstelen hangzástól még kedvesebbé, nyugtatóbbá és bensőségebbé válik az a hely, melyre fél szememmel kacin- gattam már ifjúságom idején is.

Ha nem veszem fel a harcot, a fegyvert az elnézőse- dít éltetővel, s nem fogom önmagunk körösségünk képviselőit, hogy megteremtük az alapait anyanyelvünk állományos emelésének, lehet, hogy én most szótlanul a kezemből kerekem a szavak jelentését levelemben. Az a kert, melyet megálmodtam, létezik éltetőben földalmi öltet. Harcunk is eljutott a kise az Angliából terjesztett új emlékezetek, mely nemak- növényeket, fűs- ligetis portgondozást álmodik, hanem meg akarja tölteni valamelyik töltetű mordanivalal. A közelet- ben joggal foglalt helyet kétem, a villány, s joggal foglalt benne helyet a közelet, hiszen Magyarországi korabeli szerepe a Halbsburg Birodalomban bátor kiállást és kiállást öngyötty mint a nyelv, épp úgy ügyben öröklődőket résztett nemzetünk. Ettől a rajdteremtővel foglaltatott benne a kicsinyeg nagysága, mely a Hegyhat szót a térképén jelölte. Nap mint nap innen

Étellem meg gyalogpárral tölt mint Törökutat Sátoralfajáig, ahonnan ma még ezek is emlékművet szenteltek a városfelelők. Ha kevésbé kemény kőnnyel továbbra sem olti Önt: e mennyország felől nézve úgy tűnik, aludt kezű művészi magasság, mely nemcsak fényesített környezet is egy kőfalja alatt.

Vivian környékén napjainkban események is feljegyzése kerültek közel három évtized alatt. Előszörült gyermekemet itt helyeztük végre nyugalmára. Feleségemmel Török Zsófiával - ki Török Sophie ábrán maga is bekapcsolódott az alkotói körbe - szintén ebben a körben hajtottuk örök álomra fejünket, testünk is e földbe szücsdett el, gyermekünkkel így találkozhatunk újra - odalent és ide fent is.

Hogy ne csak melankóliával legyenek átítatva ezek a sorok, utalva leveleken oly találaton megfogalmazott órára, könnyek szöke meg a test nélküli lélek szemebe is, mikor az utolsó háldja életéhez értelmet bizonyítja. Ott, ahol egykor ott állom dolt, na A Magyar Nyelv Múzeuma néven örökségőrző kulturális intézmény szerepét maga öltve vállalom, de leginkább anyanyelvünk ügyét állatmász, hagyományban még különböző versenyek is megtalálhatóak. Így hallottam, minden év szeptemberében pályázatot hirdetnek, melyben leveleket az elhívottak, "Vasváry Terencek" címetek. Nincs olyan alkalom, mely ne valaha chatatlanul is mondott pilláimra. Japánusként öleli körbe az építet a j-bj emlékeimre - hiszen hagyományunk tisztelete minden korban előtt közt kell, hogy legyen -, családi maverkumunk, a magyar legközelebbi emlékeimre felvonultató fa, s egy gyönyörű virággyűjtemény.

tervezett kert egy növényűt a környékén, melyek
hasznát akkor sem nyújthatná volna meg, ha egy újabb év-
tizeddel még tervezheték. Jóllehet, az sem utolsó szempont,
hogy botanikai ismeretük az Önt meg sem közelíti.

Jelelre levelemmel, abban bízom, kelte meglehetősen mely
szélességgel válaszoltam. Ha tehát, valahol, egy közös fel-
főny Ön az Istén jeltét, én a halpány de látogatom meg, hogy
ne csak ily személytelen módon adjunk hangot a panasznak,
mely egyrészt nem ismerésén alapul! Talán földi születésnapom-
hoz igazítva naptárat, alkalmat keríthetünk a találkozáshoz.

Bardti üdvözléssel: Kasinony Ferenc

Kelt: Mennyország, 2025. október 13.

TÓTH LŐRINC.
AGOSTON

e-mail cím: toth.l.agoston@gmail.com

tel. szám: (20)582-0358